

GEMEENTE ROZENDAAL

Aan de leden van de raad

Briefnr.:

Behandeld door: E. Weststeijn

Doorkiesnr:

Uw brief/kenmerk:

Bijlage(n):

Datum: 9 maart 2022

Onderwerp: Raadsinformatiebrief Oekraïne

Geachte leden van de gemeenteraad,

Het is oorlog in Europa. Een zin waarvan ik nooit gedacht had dat ik die op zou schrijven. Rusland heeft Oekraïne aangevallen. Iedere dag vallen er (burger)slachtoffers. De schade is nu al enorm, zowel fysiek, als wat betreft het effect op mensenlevens. De situatie maakt mij, en u vast ook, verdrietig, onmachtig en bezorgd voor wat nog komen gaat. Het aantal gevluchte mensen is inmiddels de 2 miljoen voorbij (stand 9 maart). Het grootste deel van deze vluchtelingen verblijft op dit moment in de buurlanden om Oekraïne. Een (vooralsnog beperkt) deel is doorgereisd naar de rest van Europa waaronder Nederland. Er ontstaat een grote hulpvraag. Het Kabinet en de Veiligheidsregio's (dus gemeenten) zijn aan zet om vluchtelingen op te vangen, en om hen zorg en ondersteuning te bieden.

In deze raadsinformatiebrief schets ik u op hoofdlijnen de nu ingezette crisisstructuur in de regio en de acties in onze eigen gemeente.

Bestuurlijke crisisstructuur

Landelijk

Het kabinet heeft de oorlog in Oekraïne tot een crisissituatie verklaard voor ons land. Dit betekent dat nationale crisisstructuren in werking treden, gecoördineerd vanuit de NCTV (nationaal coördinator terrorismebestrijding en veiligheid). Binnen deze structuur wordt nauw samengewerkt met de veiligheidsregio's, gemeenten en andere crisispartners vooruitlopend op een programmatische aan-

pak. De minister van Veiligheid & Justitie is aangewezen als coördinerend minister. Nu er sprake is van een landelijke crisis (en daarmee ook een crisis van meer dan plaatselijke betekenis), vervullen de voorzitters van de Veiligheidsregio's hierin op grond van de Wet veiligheidsregio's (artikel 39 Wvr) een coördinerende rol binnen hun Veiligheidsregio.

Regionaal

Waar we in onze Veiligheidsregio tot een week of twee geleden dachten de regionale overlegtafels rond de coronacrisis te kunnen afschalen, is nu overduidelijk dat we elkaar in de regio nodig hebben. De eerste bestuurlijke overleggen hebben deze week plaatsgevonden. Risico's worden (landelijk) gemonitord. Het gaat dan niet alleen over de vluchtelingenstroom, maar ook over bijvoorbeeld cyberaanvallen en digitale verstoring, uitval van energie of telecom en sociaal maatschappelijke onrust. Vluchtelingen en sociaal maatschappelijke onrust worden in onze regio als meest acuut gezien. Op dit moment is er geen maatschappelijke onrust ten aanzien van de opvang in Harskamp. Er zijn wel in toenemende vragen bij de bevolking (door de gehele regio) die binnenkomen bij de GGD en gemeenten. Deze signalen worden gemonitord en van (re)acties voorzien.

Regionale opgave opvang vluchtelingen uit Oekraïne

Concreet vraagt het Kabinet om per Veiligheidsregio minimaal 1.000 Oekraïense vluchtelingen binnen twee weken (of zoveel sneller als mogelijk) op te vangen (fase I). In Amsterdam, Zaanstreek-Waterland, regio Groningen, Haaglanden, Eindhoven, Gorinchem en Harskamp zijn de locaties hiertoe operationeel, en veelal al vol. Vervolgens dienen per Veiligheidsregio plannen te volgen voor de opvang van nog eens 1.000 additionele Oekraïense vluchtelingen op te vangen (fase II). Fase III behelst een Nationaal Programma Oekraïne, met een speciaal opgetuigde structuur (publiek-privaat) voor langdurige en grootschalige opvang.

Met het realiseren en exploiteren van locaties voor vluchtelingen wordt in eerste instantie bedoeld het beschikbaar stellen of krijgen van een locatie, deze inrichten voor de opvang van vluchtelingen en het bieden van opvang (bed, eten en medische zorg). Samen met de betrokken gemeenten en veiligheidsregio's wordt ook een Knooppunt Informatie Oekraïne ingericht, zodat voor vluchtelingen uit Oekraïne die zich melden inzichtelijk is welke opvangplekken er zijn en die de verdeling van de opvang over de regio's kan vormgeven. Wanneer deze opvang lang nodig blijft, zullen ook, gefaseerd, andere zaken voor deze groep vluchtelingen moeten worden ingericht zoals asielzoekers die op COA-opvanglocaties worden opgevangen ook krijgen, zoals onderwijs. De looptijd van de opvang zal nader moeten worden gezien en hangt af van de ontwikkeling van de instroom van het aantal Oekraïense vluchtelingen. Deze complexe opgave brengt kosten met zich mee. Het kabinet zal van Rijksweg de kosten die gemaakt worden integraal vergoeden. Over de wijze van vergoeden worden nadere afspraken gemaakt.

Naast het creëren van opvanglocaties voor vluchtelingen uit Oekraïne speelt de acute vraag naar opvanglocaties voor andere groepen asielzoekers, waaronder in het bijzonder die voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen. Deze locaties worden gerealiseerd, geëxploiteerd, bemenst en ondersteund door het COA of Nidos. Om gemeenten niet vanuit twee lijnen te bevragen en om verdringing te voorkomen ten aanzien van de realisatie van opvanglocaties, is het verstandig om de coördinatie van beide opgaven tijdelijk in één hand te leggen. De Veiligheidsregio's zijn daarom gevraagd om ook in deze een coördinerende rol te spelen.

Vluchtelingenopvang in onze regio en in Rozendaal

In onze regio Gelderland-Midden werken we hard aan het realiseren van zo veel mogelijk opvangplekken. De opvang in Harskamp, gemeente Ede, was afgelopen maandagnacht al vol. Daar zijn 900 vluchtelingen ondergebracht. Tijdens een indringend overleg met de burgemeesters in onze Veiligheidsregio op dinsdagmiddag 8 maart werd de urgentie duidelijk: er moet méér (crisis)noodopvang gerealiseerd worden.

Ook wij in Rozendaal willen bijdragen. We zien de urgentie en we zien het menselijk leed. Door een gezamenlijke inspanning hebben we op dinsdag 8 maart binnen een paar uur enkele locatie-eigenaren binnen onze gemeenten bereid gevonden om plekken te creëren om vluchtelingen uit Oekraïne op te vangen. Kleinschalig, onder voorwaarden, en niet altijd per direct, maar het kan wél. Ik ben enorm trots op de bereidwilligheid van mensen en instanties binnen onze gemeente, zoals de Kerk van Rozendaal, het Hospice, Geldersch Landschap en Kasteelen, Natuurmonumenten en de beide scholen Het Rhedens en de Dorpschool en Puck&Co. De reacties zijn hartverwarmend.

We hebben daarbij ook meteen een drastische stap genomen, door ons eigen gemeentehuis aan te bieden. Een deel zou dan in gebruik blijven door ons (waaronder de Balie Burgerzaken), maar een ander deel zou geschikt kunnen worden gemaakt voor noodopvang voor vluchtelingen voor enkele nachten. Dit als uiterste noodmaatregel, met de bedoeling om vluchtelingen na één of enkele nachten te laten doorstromen naar meer geschikte locaties. Dat is niet niets – dat zien wij als college van B&W ook – maar de oorlogssituatie in Oekraïne is dan ook zeer ernstig en rechtvaardigt stappen die we anders niet zouden nemen.

Net als wij zijn ook andere gemeenten in onze Veiligheidsregio in een hogere versnelling gegaan. Dit leidde snel tot resultaat: diverse hotels, leegstaande grotere panden, sportlocaties, conferentieoordens etc. worden per direct of binnen korte termijn aangeboden. Dit zijn plekken die beter geschikt zijn dan de kleinschalige mogelijkheden in Rozendaal. Ze zijn groter, beter geoutilleerd en er is meer ondersteuning. De Veiligheidsregio heeft ons voor nu laten weten voorlopig geen gebruik te hoeven maken van ons potentiële aanbod. Met de nadruk op 'voor nu'. We houden de mogelijkheid dat we alsnog in actie komen echter wel degelijk open. De vluchtelingenstroom en de situatie in Oekraïne zijn onvoorspelbaar. We weten dat wij, klein als we zijn, krachtig en snel kunnen handelen als dat nodig is. Ook daar ben ik trots op.

Eigen initiatief

Hoopvol en prachtig om te zien: er ontstaat met de groei van de crisis meteen ook een enorme bereidheid bij Nederlanders om te helpen. Ook in Rozendaal. We zien mensen in nood en we willen wat doen. We willen ook ons eigen machteloze gevoel en de zinloosheid van oorlog omzetten in zingevende acties. Er ontstaan inzamelacties voor hulpgoederen, voedsel en medicijnen. Mensen halen met een bus Oekraïners op aan de grens van Polen. Particulieren nemen vluchtelingen in hun eigen huis op. Om op een veilige manier gebruik te kunnen maken van particuliere opvang bundelen het Rode Kruis, VluchtelingenWerk Nederland en het Leger des Heils hun krachten en zullen zij werken aan het werven, screenen en begeleiden van gastgezinnen en/of woonruimte voor gemeenten. De organisaties beschikken over een betrouwbaar netwerk van partnerorganisaties en voldoende inzetbaar personeel en vrijwilligers die de taken op korte termijn kunnen uitvoeren. Op www.rozendaal.nl geven we onze inwoners en instellingen de komende dagen meer en actuele in-

formatie over wat men zelf kan doen en bij welke (landelijke, regionale of zelfs lokale) acties men aansluiting kan zoeken.

Tot slot

Graag meld ik u dat het college van B&W in de vergadering van dinsdag 8 maart jl. heeft besloten om een bedrag van € 1 per inwoner, afgerond op € 1.750 namens de gemeente Rozendaal over te maken op Giro 55.

Ik hou u, waar nodig, op de hoogte van de actuele situatie, bestuurlijke besluiten, en met name de gevolgen voor Rozendaal.

Met vriendelijke groet,
burgemeester van Rozendaal,
Ester Weststeijn

Informatiebronnen

De meest actuele informatie vindt u op: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/russische-inval-in-oekraïne>
